

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18-11-27325 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

התובע: חיים צורי

נגד

הנתבע: צבי רוסמן

פסק דין

1. בפניי תביעה לפסיקת פיצויים לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע").

א - דקע

2. התובע הינו ראש עיריית קריית מוצקין מזה 27 שנים (עדות התובע בעמ' 5, ש' 17).
 3. הנתבע הינו תושב קריית מוצקין. אשתו של הנתבע, גב' עפרה רוסמן, התמודדה בבחירות האחרונות למועצת עיריית קריית מוצקין, שהתקיימו בשנת 2018 (להלן: "הבחירות"), ברשימה מתחרה לרשימת התובע (רשימת "רוח חדשה" בראשות מר ציקי אבישר).

4. במהלך שנת 2018 התפרסמו כתבות רבות בעיתונות ובאתרים מקומיים וארציים. בכתבות הובעה ביקורת על התנהלותו של התובע כראש עיריית קריית מוצקין, כמו גם דווח על חשד למעורבות של התובע במספר פרשיות שנחקרו. אף לאחר הבחירות פורסמו כתבות נוספות בעניין זה. לתצהירו של הנתבע צורפו, בין השאר, הכתבות הבאות:

א. כתבה של מוטי גילת בעיתון "ישראל היום" שכותרתה "האיומים של חיים צורי". בכתבה נכתב כי התובע נגוע שנים בשחיתות ציבורית וכי הנהיג בעירייה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

שלטון פחד. עוד נכתב כי נוכח ביקורת של אזרחים את העירייה, החל התובע "להסלים את המלחמה במבקריו ... באמצעות שכירת שירותי עורך דין חיצוני השולח מכתבי איום והשתקה לאזרחים שהעזו לבקר אותו".

ב. כתבה של יוסי מזרחי שפורסמה ביום 1.3.2018 במסגרתה הועלו טענות על שימוש פסול של התובע ומקורביו במאגרי מידע. כותרת הכתבה: "ראש העיר ק. מוצקין מסמן מתנגדים?" בכתבה נוספת של יוסי מזרחי מיום 4.3.2018 נכתב כי נפתחה חקירה פלילית נגד התובע והעירייה בחשד לניהול מאגר מידע לא חוקי הכולל פרטים אישיים של תושבי העיר ועמדותיהם הפוליטיות. ביום 26.3.2019 פורסמה באתר וואלה ניוז ידיעה לפיה התובע נחקר ביחידה הארצית לחקירות הונאה בחשד לפיו "על חשבון קופת הציבור, הוקמת מערכת 'מאד משוכללת' לצרכים פוליטיים". ביום 28.3.2019 פורסמה ב-mynet קריות כתבה שכותרתה "פרשת מאגרי המידע: ראש עיריית מוצקין, סגנו והמנכ"ל נחקרו בלהב 433". ביום 4.7.2019 פורסמה ב-TheMarker ידיעה לפיה 25 מתושבי קריית מוצקין הגישו תביעה ייצוגית נגד התובע בגין ניהול מאגר מידע עם פרטים אישיים אודותיהם.

ג. ביום 16.11.2017 פורסם בתכנית "כאן מקומי" תחקיר של חן ביאר, על חשד להעברת כספים מהמתנ"ס העירוני לכיסי התובע וגורמים בסביבתו. הכתבה פורסמה אף ב"כאן 11" באותו יום.

בכתבה של מיקי רוזנטל שכותרתה "מגקים את העיר – לא מצביעים למושחתים" נכתב כי התובע נחקר ביוני 2018 ביחידת להב 433 בחשד לשחיתות ציבורית (קבלת שוחד מקבלן, גניבה והלבנת הון של כספי המתנ"ס בעיר). בכתבה מיום 20.9.2018 באתר mynet קריות דווח כי הוחלט להגיש כתבי אישום בפרשת החי פארק בקרית מוצקין בעבירות מרמה, הלבנת הון ושוחד על-ידי בעלי תפקיד במתחם ה"חי פארק" המצוי בניהול רשת המתנ"סים של עיריית מוצקין. התיק נגד התובע נסגר מחוסר ראיות מספיקות.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

- ד. כתבה באתר "שקוף" על אלימות כלפי חברי האופוזיציה במהלך ישיבת מועצת העיר שהתקיימה בפברואר 2020. בכתבה נכתב כי קריאות הנאצה "הגיעו מיציע התושבים ובעידוד ראש העיר חיים צורי לאחר שקישר בינם לבין שוכרים שתיקה. זרקור מקומי של שקוף, הפעם על אלימות מפחידה בקריית מוצקין."
- ה. כתבה מאוגוסט 2018 בעיתון ידיעות אחרונות שכותרתה "מוצקין גייט". בכתבה נכתב כי "שני מומחי סייבר שנשכרו על-ידי העירייה נעצרו לפני שלושה שבועות ליד ביתו של המתמודד על ראשות העיר, ציקי אבישר, בחשד לניסיון ביצוע האזנות סתר ולקשירת קשר לביצוע פשע. השניים הציגו הזמנות עבודה מטעם העירייה אבל על הפרשה הוצא צו איסור פרסום גורף. ... כתבה מיום 7.8.2018 בעיתון הד הקריות שכותרתה "הותר לפרסום: חשד לניסיון האזנת סתר לציקי אבישר. אחד המעורבים בפרשה: מנכ"ל עיריית קרית מוצקין." כן פורסמה כתבה בעיתון מעריב באוגוסט 2018 על מעצר חשודים להאזנות סתר על פי הזמנה של עיריית קרית מוצקין.
- ו. בנובמבר 2019 שידר חן ביאר ברשת ב' תחקיר על פרשה שנחקרת מזה שנתיים ובמרכזה בכיר ברשות המיסים המזוהה פוליטית עם התובע וחשוד בניהול חקירה פרטית נגד יו"ר האופוזיציה.
- ז. ביום 25.6.2018 פורסמה באתר mynet קריות כתבה שכותרתה "ארבעה חודשים לבחירות: ראש עיריית מוצקין נחקר ביאח"ה בפרשת דו"ח החוקר הפרטי."
- ח. כתבה של חן ביאר ששודרה בפברואר 2020 ב"כאן 11" על חשד לשוחד שניתן לתובע מאיש העסקים גבי בן גלים בתמורה לתמיכת העירייה בפרויקט דיור מוגן שביקש לקדם.
- ט. בכתבה באתר mynet קריות מיום 29.6.2020 נכתב כי העבודות בטיילת בן גוריון, שאמורה הייתה להיות "פרויקט הדגל: טיילת מרהיבה בסגנון אירופאי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

עם בתי קפה ופינות ישיבה ... " הופסקו על-ידי בית המשפט, לאחר שהתברר כי הקבלן, רפי כהן, דודה של אשת התובע, הוא היחיד שהגיש הצעה למכרו.

י. ביום 17.8.2020 פורסמה כתבה לפיה הונחה תשתית ראייתית נגד ראש עיריית מוצקין ואחרים בעבירות טוהר המידות, שחיתות ציבורית ועבירות לפי חוק הגנת הפרטיות (1/נ). כותרת הכתבה "תשתית ראייתית נגד ראש עיריית מוצקין ואחרים בעבירות טוהר המידות. במהלך החקירה עלה כי טרם בחירות 2018 העניק לכאורה החשוד טובות הנאה שוות כסף, בתמורה למידע פוליטי בעל ערך". החקירה כללה מספר פרשיות במהלכן נחקרו מספר רב של מעורבים, לרבות התובע. עוד נכתב כי:

"עם סיום החקירות, סבורה היחידה החוקרת כי התגבשה תשתית ראייתית לכאורה כנגד חיים צורי ואחרים, כל אחד על פי חלקו, לביסוס החשד למעורבות בעבירות לקיחת שוחד, מרמה והפרת אמונים, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, שיבוש מהלכי משפט, עבירות מתחום חוק הגנת הפרטיות וכן עבירות נוספות."

לא נטען כי עד היום הוגש נגד התובע כתב אישום בעניין כלשהו מהעניינים שנמנו לעיל.

5. התביעה הוגשה כנגד חלקים מפוסטים שפרסם הנחבע בקבוצות פייסבוק שונות, בסמוך לבחירות לראשות הרשויות המוניציפליות שהתקיימו בשנת 2018.

ב - הפרסומים

1.3 – פרסום מיום 4.9.2018 בקבוצת "חדשות קריית מוצקין"

6. ביום 4.9.2018 פרסם הנחבע בפייסבוק פוסט הכולל, בין השאר, את האמירות הבאות:

"יותר תושבים מאמינים שהשינוי בדלת. אבל כל אלו לא מסבירים מדוע היום דעת הקהל הוותרנית ... התחלפה בתחושת

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

כעס ורצון להחליף את צורי ואת השיטות האנטי דמוקרטיות שהוא פועל בהן".

"המרכיב המרכזי לשינוי הוא שבירת תומת ההשתקה וההסתרה שצורי ועורכי דינו בנו סביב הפעילות האלימה שלהם"

"הם גנבו את המפלגה היריבה ובסיום קנטרני ואלים במיוחד צורי קנה את הבניין שבו עמד 50 שנה סניף מפלגת העבודה".

"צורי הוא ראש העיר היחידי בעולם שכנה בסיס נתונים בסגנון השב"כ לריגול אחרי התושבים אותו הוא מתחזק 24/7 כל השנים עם צוות מיומן של ריגול נגדי ומלשינים".

"התמונה של צורי כמו כל רודן מופיעה בכל גן ילדים".

"ראש עיר נקמן ואלים במיוחד".

2.ב – פרסום מיום 12.9.2018 בקבוצת 'תושבי קרית מוצקין – הקבוצה הרשמית'

7. בפוסט מיום 12.9.2018 התייחס הנתבע לקביעות הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור במשרד הפנים (אשר פורסמה בכתבה מיום 2.5.2010), לפיה העסקת אשת התובע כמנהלת התיאטרון העירוני מעוררת חשש לניגוד עניינים. הנתבע ציטט כתבה שפורסמה באתר "זמן קריות" (מירית פנחס) ובה ציטוטים ממסקנות הוועדה, ולאחריה העלה פרשנותו לדברים כדלקמן:

"בנוסף, קבעה הועדה שאין בסמכותה להכריע לגבי דרך מינויה של דפנה צורי התיאטרון העירוני, שנעשה ללא מכרז. בנושא זה, טענה הועדה כי יש לפנות לגורמים אחרים.

...

ובמילים פשוטות 'הגורמים האחרים' הם רשויות החוק והעבירה היא שחיתות שלטונית וניצול מעמד ראש העיר לעשיית כסף לביתו".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

ב.3 – פרסום מיום 17.9.2018 בקבוצת "תושבי קרית מוצקין – הקבוצה הרשמית"

8. בפוסט אשר פורסם ביום 17.9.2018 ציין הנתבע כי בבחירות אלו קמה לציבור אלטרנטיבה חדשה. במסגרת הפוסט נכתב, בין השאר:

"מסתבר שלחלק מהתושבים הידיעה שיש לנו ראש עיר מושחת עם מנגנון עברייני זה עדיין לא מספיק כדי ללכת לקלפי".

לפוסט זה צרף הנתבע הקלטה של ישיבת מועצת העיר מוצקין, אשר התפרסמה באתר המועצה. בהתייחס להקלטה זו מציין הנתבע:

"צורי חושף רשעות ואלימות לא נתפסת מול חבר מועצה, מכנה אותו 'זבל' ושולח אותו להז ... זה ראש העיר שאנו רוצים לעוד קדנציה?"

ב.4 - פרסום מיום 26.9.2018 בקבוצת "תושבי קרית מוצקין – הקבוצה הרשמית"

9. בפוסט אשר פורסם ביום 26.9.2018 הביע הנתבע ביקורת ישירה וצינית על אופן ניהול העירייה בתחומים שונים (רכישת האוכל לחי פארק נעשה אצל חלפן כספים בנצרת; מכרז לבניית הטיילת ניתן לדור של אשת ראש העיר – אשר נאלץ לפרוש ועוד). הפרסום השלילי המיוחס לנתבע ביחס לפוסט זה הינו התייחסותו לאופן בו מונתה אשתו למנהלת התאטרון העירוני. כך נכתב בפרסום:

"זה נראה הגיוני שאת ראיון הקבלה לתפקיד מנהלת התאטרון העירוני צורי עשה במטבח בזמן הכנת השניצלים ... לאחר דיון מעמיק הוא הסכים לתת לדפנה רק 53,000 ש"ח, החוצפנית רצתה יותר".

ב.5 – פרסום

10. עוד טען התובע כי הנתבע פרסם פרסום המתעד את ניהול ישיבת מועצת העיר על-ידי התובע. ביחס לפרסום זה טען התובע כי מדובר בפרסום מסית, המתאר את התובע כאלים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

ב.6 – פרסומים נוספים

11. עוד טען התובע כי הנתבע פרסם "עשרות פרסומים", אשר צורפו כנספח 5 לכתב התביעה.

ג – טענות הצדדים

ג.1 - טענות התובע

12. הפרסומים המשמיצים אותם פרסם הנתבע מהווים לשון הרע, שכן הם מכזיבים את התובע בשל התנהגות המיוחסת לו, ופוגעת בו, במשלח ידו ובשמו.

13. לא מדובר בביקורת לגיטימית או במחלוקת פוליטית, אלא בניסיון לבוא עם התובע חשבון על רקע פיטוריה של אשת הנתבע מהעירייה. הדברים חורגים מגדר ביקורת לגיטימית ושימוש הוגן בחופש הביטוי.

14. הנתבע העיד כי ידע שייחבע בשל הדברים שפרסם. משכך, לא חוסים הפרסומים תחת הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע. זאת ועוד, הפרסומים בוצעו בזדון ובכוונת מכוון לפגוע בתובע, לבזותו ולהכפישו.

15. הנתבע אף אינו נהנה מהגנת "אמת דיברתי" (סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע). הפנייה לכתבות עתונאיות אינה מבססת הגנה לפי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע. יתר על כן, רבות מהכתבות אליהן מפנה הנתבע פורסמו לאחר שבצע הנתבע את הפרסומים. משכך, לא יכול היה הנתבע להסתמך עליהן בזמן אמת.

16. יש לזקוף לחובת הנתבע את מחדלו להעיד את גב' ג'וליט או מר ציקי אבישר, אשר יכלו לתמוך בטענותיו.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

17. דברי הנתבע כי התובע קנה את הבניין בו עמד בניין מפלגת העבודה, עשה שימוש בתקציבי ענק לשימור משטרו, העביר לאשתו כספים לכיסוי הניהול הכושל של התיאטרון כמו גם שהתובע ראש עיר מושחת עם מנגנון עברייני – מהווים לשון הרע, כפי שנקבע ביחס לאמירות דומות בפסק הדין בעניין קרשובר (ע"א (חי) 19-02-2019 חיים צורי נגד שגיא ישראל קרשובר (16.6.2019) (להלן: "פסק הדין בעניין קרשובר").

18. התובע זכאי לפיצוי בסך 100,000 ₪ בגין כל פרסום, בהתאם להוראות סעיף 7א(ג) ו-7א(ה) לחוק איסור לשון הרע. לצרכי אגרה העמיד התובע תביעתו על 200,000 ₪ בלבד. כן ביקש צו עשה המורה לנחבע להסיר את הפרסומים מדפי הפייסבוק.

2.ג - טענות הנתבע

19. התובע הינו דמות ציבורית ומפורסמת. יש מקום ואף ראוי לנהל שיח ציבורי ביחס למעשיו והתנהלותו הציבורית. שיח זה חוסה תחת חופש הביטוי. כל הפרסומים הינם בגדר ביקורת לגיטימית ונדרשת, נוכח התנהלות התובע, הננועה בשחיתות ציבורית חמורה.

20. מדובר בתביעת השתקה קלאסית, המהווה אחת מני רבות אותן נוהג התובע להגיש נגד מתנגדיו ומבקריו, תוך שימוש בכספי הציבור. מכתבת העיתונאי מרדכי גילת עולה כי עיריית קריית מוצקין שוכרת את שירותיו של עו"ד עמר עזורה על חשבון משלם המיסים. אותו עו"ד משרת את התובע באופן אישי על דרך משלוח מכתבי השתקה, מבלי שהתובע מחויב בתשלום שכר טרחה. לעניין מהותה של תביעת השתקה הפנה הנתבע לפסק הדין בת"א (תל-אביב) -30803-17-05 גדי מכלוף נגד חגי בן שושן (15.6.2020) שם נאמרו הדברים הבאים:

"הביטוי 'תביעת השתקה' מתייחס למצב בו מוגשת תביעה אזרחית נגד פרט או נגד קבוצה, על רקע פעילות ציבורית שהם מנהלים, בידי גוף חזק יורת שהפעילות שהם מנהלים מנוגדת לאינטרסים שלו, וכאשר מטרתו להפעיל לחץ על הנתבעים ובכך להביא להשתקת הפעילות. לחץ זה מופנה במישורין כלפי הנתבע, אך פוזל לעבר פעילים פוטנציאליים אחרים, מציב גם אותם מידיית כנתבעים פוטנציאליים עתידיים, ויוצר 'אפקט צינור' שירחיע את הנתבע ואותם מהשתתפות בפעילות ציבורית עתידית." (סעיף 15 לפסק הדין)

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

21. הפרסומים שבצע הנתבע הנם אמת, כעולה מהנספחים לתצהירו והכתבות הרכות עליהן הסתמך הנתבע. התובע לא תבע את הכתבים אשר פרסמו את הכתבות עליהן הסתמך הנתבע בערוצי הטלוויזיה והרדיו, אלא בחר לתבוע את הנתבע. יש בכך להעיד על אופן התנהלותו של התובע. כשנשאל התובע מדוע לא תבע עתונאים שפרסמו עליו כתבות ותחקירים ביקורתיים וחמורים, טען שהתכוון "להשפיע" על העיתונאי מוטי גילת, כדבריו:

"חיפשתי מישהו שיגיע אליו כדי שהוא ישנה את הכתבות כי הבן אדם עובד לפי אינטרסים ואני יודע שהבן אדם אם מספקים את מה שהוא רוצה הוא משנה את הכתבות. הכוונה לכסף.

ש. עשית ניסיון כזה בעצם להשפיע עליו ולא צלחת?

ת. לא מצאתי את האנשים הנכונים" (עמ' 13 לפרוטוקול).

די בכך לבסס את טענת הנתבע כי השחיתות היא לחם חוקו של התובע.

22. בשנתיים הקודמות לפרסומים זומנו התובע וצוותו לחקירות בחשד למעורבות בעבירות שחיתות רבות ושונות. תחקירים רבים שפורסמו בעיתונות המקומית והארצית הגדירו את התנהלותו של התובע כמושחתת ופלילית. פרסומי הנתבע היוו התייחסות לאותן כתבות, לרבות ציטוטן. במהלך הדין אף הציג הנתבע הודעה שפרסמה משטרת ישראל ממנה עולה כי יחידת לה"ב 433 המליצה להעמיד את התובע לדין (כתבה מיום 17.8.2020, 1/ג). כן פרסם הנתבע לינק אשר יאפשר לתושבים לשמוע איך מתנהלות ישיבות מועצה מכריעות בנושאים חשובים כבר 25 שנה. אין מחלוקת כי ההקלטה אותנטית.

23. דין התביעה בכל הנוגע לסרטון המתעד את ישיבת מועצת העיר להידחות, משלא צורף הסרטון. כך גם בכל הנוגע לתביעה ביחס ל"עשרות פרסומים" (סעיף 15 לכתב התביעה). לעניין זה הפנה הנתבע להחלטת בית הדין לעבודה בסע"ש 124-05-19 ועד עובדי רכבת ישראל, גילה אדדעי, גיל יצחק ואח' נגד אורי שריר, בועז הירש, רכבת ישראל בע"מ (26.9.2020), שם נקבע:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

"כאשר מדובר בהוצאת דיבה, המילים (או המעשה, לפי העניין), מהוות את הבסיס העיקרי להקמת העילה ובלעדיהן אין. על כן, כבר נקבע, כי התובע על פי החוק אינו יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא את דיבתו, ועליו לציין בכתב תביעתו 'את פירוט המילים, בכתב או בעל פה, בהן השתמש הנתבע', ואשר מולידות לטענתו את עילת התביעה....' רע"א 2291/12 מרדכי הלפרין נגד חיים איצקוביץ (25.6.2012): 'על התובעים היה לצטט במפורש את האמרות הפוגעניות, לשיטתם, בגוף כתב התביעה ולטעון ברחל בתך הקטנה כי אמרות אלה מקימות להם עילת תביעה בנין לשון הרע'".

24. לא הוכחה קיומה של כוונה של ממש לפגוע ויסוד נפשי של התנהגות זדונית. אף לא הוכח שנגרם לתובע נזק. מאחר ובתביעה נתבעו פיצויים לפי סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע בלבד, מנוע התובע לטעון לפיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק (סעיף 7א(ב) לחוק איסור לשון הרע) (ע"א 3018-05-15 נועם ליאור נגד סלופארק טכנולוגיות בע"מ (10.11.2015)). על מנת להוכיח עילה לפי סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע, יש להוכיח "יסוד נפשי של התנהגות זדונית וכוונה של ממש לגרום לנזק" (ת"א (מרכז) 50565-06-11 ספייט-יט בע"מ נ' ג.ג.י. ריהוט משרדי גלובל (28.7.2021), ע"א (חי') 6911-03-21 עיד ג'בילי נ' מיסא סח (19.7.2021), ת"א 56442-02-15 מנחם נפתלי נ' ניר חפץ, דוד נפתלי שמרון, שולמות אשכול ואח' (30.8.2021)). משלא הוכחה כוונה לפגוע, דין התביעה להידחות. חיזוק למסקנה כי לא נגרם לתובע כל נזק ניתן למצוא במחדל התובע לפנות בזמן אמת לנתבע בדרישה כי יסיר את הפרסומים.

25. לבסוף, התובע פיצל פרסום אחד מיום 4.9.2018 לשישה פרסומים. יש להתייחס לפרסום כאל פרסום אחד. כבר נקבע כי "... ניתן לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק כמספר הפרסומים שנעשו, ולא כמספר העובדות המוטעות הכלולות בהם..." (ת"א (מרכז) 5699-11-10 עופר מנירב, ר"ח נגד ארד תקשורת (1996) בע"מ (19.2.2014)).

ד – המסגרת הנורמטיבית

1.ד – האיזון בין הזכות לשם טוב לבין חופש הביטוי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

26. תביעה לפי חוק איסור לשון הרע מחייבת איוון בין שתי זכויות יסוד - חופש הביטוי, מחד גיסא, והזכות לשם טוב, מאידך גיסא. האיוון בין שתי הזכויות אינו קל, בין השאר משום ששתי זכויות היסוד נגזרות מכבוד האדם ונדרשות לשם הבטחת ביטוי עצמי (לעניין הזיקה בין הזכות לשם טוב לבין כבוד האדם ראו דברי בית המשפט ברע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בוק בינלאומיים בע"מ, (25.03.2010) בסעיף 17, ולעניין הזיקה בין חופש הביטוי לבין כבוד האדם ראו דברי בית המשפט ברע"א 4463/94 אבי חנניה גולן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד נ (4) 136). לעניין זה ראו גם דברי בית המשפט ברע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקור (12.11.2006):

"שתי זכויות יסוד אלה – כך נפסק מפי הנשיא א' ברק – 'נגזרות מהערך החוקתי של כבוד האדם' (בפרשת הרציקוביץ' הנ"ל, בעמ' 565). ואכן, 'שתי זכויות היסוד האלה - חופש הביטוי והזכות לשם טוב - שתיהן ענפים בעץ אחד - כבוד האדם. רק בשמירה על חופש הביטוי ניתן להביא לידי הגשמתו העצמית של האדם המתבטא ושל האדם השומע. אולם, פגיעה בשמו הטוב של אדם עשויה להציב מכשולים על דרכה של ההגשמה העצמית."

27. קושי נוסף נובע ממעמדו המיוחד של חופש הביטוי, הנדרש להבטחת משטר דמוקרטי, המבוסס על ריבוי דיעות והאפשרות להשמיען. משכך, יש לנהוג משנה זהירות עת באים להגביל את חופש הביטוי. לעניין זה ראו דברי בית המשפט העליון ברע"א 3199/93 קראוס נגד ידעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט (2) 854, 843:

"אף ששמו הטוב של האדם הוא ה'נכס' היקר לו מכול, מחייב חופש הביטוי, שהוא נשמת אפה של הדמוקרטיה, שלא לדקדק בציוותיו של הפרסום הפוגע. שכן 'האמת אותה מחפשים היא זו העולה מהחלפה חופשית של דעות והשקפות ולא מדיכוי (עצמי או חיצוני) של דיבור זה או אחר' (מתוך ע"א 214/89 אבנרי ואח' נ' שפירא ואח', בעמ' 859). המתח המתמיד הקיים בין האינטרס הציבורי לחופש הביטוי, המבקש להקריב את שמו הטוב של האדם על מזבח החלפתן החופשית של דעות, לבין אינטרס הפרט לשמו הטוב, המסרב להיעקד על מזבח זה, מקשה על תיחום גבולותיו של 'חופש לשון הרע'. האיוון הראוי בין שני האינטרסים המתנגשים הוא הקו המנחה, וקביעתו מודרכת, בין היתר, ממהות הפגיעה, ממידתה וממיהותו של הנפגע."

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

2.ד – חופש הביטוי בספירה הציבורית

28. במסגרת הדיון בתביעה לפי חוק איסור לשון הרע על בית המשפט לאזן בין תחולת פרישתן של שתי הזכויות. היקף ההגנה שתינתן לכל אחת מהזכויות, הזכות לשם טוב, מחד גיסא, וחופש הביטוי, מאידך גיסא, תלוי בהקשר בו מתנגשות הזכויות וקיומם של אינטרסים ציבוריים וערכים רלבנטיים נוספים (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (12.11.2006)). בגדר כך יש לשקול את אופיו של הביטוי ותכליתו. כך, לדוגמא, ניתנת הגנה רחבה יותר לביטוי פוליטי או סטירי על פני ביטוי מסחרי, שכן ביטוי פוליטי משרת באופן ישיר את תכלית הענקת ההגנה לחופש הביטוי – כינון משטר דמוקרטי המבוסס על ריבוי דעות והאפשרות החופשית לבטאן באופן מלא. ואולם, הגנה זו אינה בלתי מוגבלת. יפים לעניין זה דבריה של כב' השופטת דורנר, בבג"ץ 5432/03 ש.י.ן – לשוויון ייצוג נשים נ' המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין פ"ד נח(3) 65:

"... שאלה זו נבחנת על יסוד המטרות העומדות בכסיס חופש הביטוי, שעיקרן ההגשמה העצמית של בני-האדם, קידום ההליך הדמוקרטי והעשרת שוק הרעיונות התורמת לגילוי האמת. ראו בג"ץ 73/53 חברת 'קול העם' בע"מ נ' שר-הפנים, בעמ' 876. ככל שהביטוי מגשים מטרות אלה בצורה מלאה יותר, כן תגדל מידת ההגנה עליו. כך לדוגמה ההגנה על הביטוי הפוליטי רחבה מההגנה על הביטוי המסחרי, דבר המתבטא בנוסחת האיזון בינו לבין הערכים והאינטרסים המתחרים, שכן 'הכול מסכימים, כי גבולותיו של חופש הביטוי המסחרי, שלא כל הטעמים של חופש הביטוי חלים לגביו, צריים מגבולות חופש הביטוי הפוליטי או האמנותי' (בג"ץ 4644/00 פאורה תבורי בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, בעמ' 182).

29. בגדר כך נקבע, כי כאשר מדובר בפרסום בעל עניין ציבורי, יש ליתן הגנה רחבה לחופש הביטוי, אשר מגשים בנסיבות אלה אף אינטרס ציבורי (בנוסף לביטוי העצמי). אכן, "הביקורת הרחבה על אנשי ציבור בפועלם הציבורי היא תנאי-בלעדיו-אין לקיום משטר דמוקרטי חופשי" (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נגד אמנון דנקנר, (12.11.2006), פסקה 18). חופש הביטוי בהקשר זה מתפרס הן על העמדות והרעיונות והן על נושאי המשרה המבטאים שופר לאותן עמדות. לעניין זה ראו דברי כב' הנשיא (כתאר אז) א' ברק בעניין אבנרי:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

"באיוון זה בין הערך האישי והציבורי לשם טוב לבין הערך האישי והציבורי לחופש הביטוי יש ליתן משקל מיוחד לערך בדבר חופש הביטוי. בעיקר יש ליתן משקל מיוחד זה כל הנוגע לחופש הביטוי לענייני הציבור ולגופים ולאנשים הנושאים משרות ציבוריות, או שהם בתפקידים שלציבור עניין בהם. הטעם לכך הוא כפול: ראשית, בשל חשיבותו הרבה של חופש הביטוי, כתנאי חיוני למשטר דמוקרטי. חופש הביטוי מאפשר החלפה של דעות, המאפשרת מצדה עיצוב של ההשקפות הפוליטיות המעצבות את המשטר. ... דברים אלה תופסים במיוחד לעניין חופש הביטוי באשר לנושאים ציבוריים ובאשר לאנשים התופסים עמדות ציבוריות. אין אפשרות לנתק דיון חברתי בעמדות וברעיונות, שיש לציבור עניין בהם, מדיון רציני בבעלי העמדות ובהוגי הרעיונות. כתחום הציבורי והפוליטי קשה לנתק את הקשר בין הדעה לבין מי שמביע אותה. מכאן הצורך החברתי לאפשר חופש לא רק באשר לדעות אלה גם באשר לנושאי משרה המשמשים להן שופר. אכן, דווקא תחום ציבורי זה חיוני ליתן משקל מירבי לחופש הביטוי, שכן בתחום זה מעוצבת התפיסה החברתית והמדינית הקובעת את כיוונה של החברה. דווקא בתחום זה הופכת חירות הביטוי לפגיעה במיוחד, בשל הנטייה לראות בצמצומה פתרון קל לבעיות חברתיות שהפתרון הראוי להן נמצא במקום אחר. שנית, גופים ואנשים, הנושאים במשרת ציבוריות או בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמם הטוב. כמובן, אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשם הטוב, שהוא היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי".

30. כן ראו לעניין זה פסק הדין רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נגד אמנון דנקנר, (12.11.2006), פסקה 16 לפסק הדין:

"מבין סוגי הביטויים השונים, ההגנה הניתנת לחופש הביטוי הפוליטי - שהוא תנאי הכרחי לקיומו של הליך דמוקרטי - היא רחבה במיוחד (בג"ץ 6226/01 אינדור נ' ראש עיריית ירושלים, תק-על 2003(1) 1077; בג"ץ 606/93 קידום יזמות ומו"לות (1981) בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד מח(2) 1; בג"ץ 6218/93 כהן נ' לשכת עורכי הדין, פ"ד מט(2) 529). הריכוח הציבורי ראוי לו שיהא חופשי, איתן, חסר מעצורים ואף בוטה (דברי השופט ברנן בפסק-הדין, N.Y. Times v. Sullivan, 376 U.S. 254 (1964)). האיוון בין חירות הביטוי לבין הערכים

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק קיצוני:

המתחרים בה ובהם ההגנה על שמו הטוב של האחר הוא פועל יוצא של מעמדה המיוחד של החירות. בתחרות שוות-משקל תגבר תמיד חירות הביטוי.

....

ההכרה בחופש הביטוי הפוליטי היא, במידה רבה, צדו השני של מטבע אי-האלימות. המדינה הדמוקרטית מקנה לאזרחיה ולתושביה כלים חוקיים מגוונים להגשמת מטרותיהם הפוליטיות, החברתיות והציבוריות. הקלפי הוא כלי מרכזי אך אין הוא כלי שוטף. הביטוי החופשי הוא אחד הכלים החשובים להגשמת השותפות הדמוקרטית. מכאן החירות העומדת לכל אדם במדינה הדמוקרטית להביע באורח חופשי את התרעומת שבלבו. מכאן החירות העומדות לו לאדם להביע את דעתו בעניינים שעל סדר היום, אפילו יהיו אלה דעות קיצוניות ומכעיסות, ואפילו ינוסחו בלשון צורמת ומקוממת. איש איש ולשונו, איש איש ואופיו, איש איש והרקע התרבותי בו צמח. חירות זו, ולצידה זכויות פוליטיות ואזרחיות אחרות, הן התחליף הטוב ביותר לנקיטה בצעדים אלימים ובלתי-דמוקרטיים, ששיטתנו שוללת מכל-וכל. הביטוי הוא שסתום רב-עוצמה העוצר בעד האלימות הפיזית מלהתפרץ. מטעם זה, אף מגשים חופש הביטוי את האינטרס בשמירה על יציבות החברה והמשטר."

31. אכן, ההגנה על חופש הביטוי פורסת חסותה אף על ביטוי קיצוני ומעורר מחלוקת (לעניין זה ראו פסק הדין בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558). עם זאת, אין להפוך את שמם הטוב של אישי ציבור להפקר, אך בשל בחירתם בתפקיד ציבורי. יפים לעניין זה הדברים אשר הובאו בע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי ואח' (4.8.2008):

"החיים הדמוקרטיים מצריכים מתן חופש רב בביטוי הציבורי-פוליטי, ואיש הציבור עשוי, יותר מאזרח מן השורה, לשלם את מחיר ההליך הדמוקרטי. אולם, גם אם מירווח הסבירות בביטוי הפוגעני 'הציבורי' הוא רחב מזה הנתון לביטוי הפוגעני 'הפרטי', עדיין אין מדובר בחירות ביטוי נטולת כל רסן ומגבלות, ונדרשת גם כאן יחסיות ראויה בהתמודדות בין זכויות נוגדות של פרטים, ובינן לבין ערכים חברתיים נוגדים, תוך ויתור הדדי ביניהם."

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18-11-27325 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

32. שאלת אופיו הציבורי של הביטוי ושל הנפגע ייבחנו בשלב בחינת תחולת ההגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע על פרסום הכולל לשון הרע (ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (4.8.2008); ע"א 1104/00 אפל נגד חסון, פ"ד נו (2) 607, 622).

3.ד - לשון הרע – מהו?

33. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, מגדיר לשון הרע מהו. מדובר בהגדרה רחבה מאוד. יחד עם זאת, לא כל פרסום שלילי עולה כדי לשון הרע. על מנת שהפרסום יסווג כלשון רע, עליו לכלול אלמנט של ביוזי או לעג, לפגוע באדם במשרתו או להשפילו. לשם כך יש לבחון את המילים אשר לשיטת הנפגע עולות כדי לשון הרע, ולעמוד על משמעותן (ראו דבריו של כב' השופט שמגר בע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח' נ' חברת החשמל בע"מ ואח', פ"ד לא(2) 281, 300). בחינת משמעות הפרסום תערך בעיני האדם הסביר ("האדם הרגיל"; ראו א. שנהר, דיני לשון הרע, נבו הוצאה לאור (להלן: "א. שנהר"), עמ' 110). אין מקום לבחון מהי "כוונת המפרסם", "שהרי מטרת החוק היא למנוע פגיעה בנפגע - ופגיעה שכזו עלולה להיגרם בין אם הייתה מכוונת ובין אם לאו. מאותה סיבה לא ייחס בית המשפט חשיבות לדרך שבה הובן הפרסום על ידי הנפגע או על-ידי מי שהגיע אליו דבר הפרסום. תכלית החוק מגיעת פרסום "הפוגע בנפגע בעיני אדם סביר" כפי שזה ייתפס בעיני בית המשפט" (א. שנהר, עמ' 111). הבחינה תיעשה בהתאם להקשר המלא בו נעשה הפרסום, והרושם הכללי אשר יצר הפרסום (ראו בעניין זה ד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' עיתון הארץ בע"מ ואח', פ"ד לב(3) 337, 354). גם שימוש בלשון משתמעת או לשון 'סגי נהור' עשויים להטיל דופי בנפגע, הכל בהתאם להקשר הדברים, והבנתם על ידי האדם הסביר (ראו שנהר ע' 113).

34. חזרה על דברים אשר נאמרו על-ידי אחר, גם כאשר המדובר בכתבה עיתונאית, עשויה להיות מסווגת כלשון הרע (רע"א 3614/97 דן אבי יצחק, עו"ד נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ (23.6.1998)) – ובלבד שלא מדובר בפרסום הנהגה מהגנה לפי סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע. יחד עם זאת, העובדה כי הנתבע חזר על דברים שנאמרו על-ידי צד ג' עשויה לשקול לעניין גובה הפיצויים שייפסקו (סעיף 19(1) לחוק איסור לשון הרע). גם שיתוף ברשתות החברתיות הנו בגדר פרסום הבא בגדרי חוק איסור לשון הרע ועשוי להקים עילת תביעה נגד משתמש המשתף תוכן עולתי (רע"א 1230-19 יואל שאול נגד חברת ניידלי תקשורת בע"מ (8.1.2020)).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

4.7 - ההגנות

35. תחולתו הרחבה של החוק, כעולה מההגדרה הרחבה של "לשון הרע" בסעיף 1 לו, מאוזנת על-ידי הוראות סעיף 13 לחוק (הקובע אלו ביטויים לא יהוו לשון הרע), כמו גם ההגנות הקבועות בסעיפים 14 ו-15 לו. משכך, אם ימצא כי דבר הפרסום כולל לשון הרע ואינו נכנס לגדר אחד מהמקרים המפורטים בסעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, יש לבחון אם עומדת למפרסם הגנה מההגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע.

36. על מנת להנות מהגנת "אמת דיברתי" (סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע), על המפרסם להוכיח 2 תנאים מצטברים: האחד, כי הפרסום היה אמת; והשני - כי היה בפרסום עניין ציבורי. יסודות אלו מצטברים הם, ואין ההגנה חלה אלא בהתקיים שניהם (ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא(2) 281, בעמ' 299). עם זאת, אם אין בדבר הפרסום פגיעה של ממש, לא תשלל ההגנה רק בשל העדר ההוכחה. בבחינת תחולת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע על פרסום, לא נשקלים מניעיו של המפרסם. משכך, הגנה זו יכול ותחול גם במקרים בהם הפרסום נעשה בחוסר תום לב (ראו א' שנהר, עמ' 216) ואף בזדון או בהתרשלות (ע"א 751/10 פלוני נגד ד"ר אילנה דיין-אודובך (8.2.2012), פסקה 10 לפסק דינו של כב' השופט י' עמית; תמר גדרון, דיני נזיקין לשון הרע – עוולת רשלנות? המשפט, כרך ד' (התשנ"ט) 219). אכן, אמיתות הפרסום נבחנת במבחן אובייקטיבי, ואין ליחס משמעות לכוונת המפרסם, או לאופן בו הובנו הדברים על ידי קורא הפרסום (שנהר, 216; פסק הדין בעניין חברת החשמל, בעמ' 300). ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע תחול גם על פרסום המנוסח כהבעת דעה, מקום בו ניתן לאמת את הנתונים העובדתיים המובאים בפרסום (א' שנהר, עמ' 219).

37. ניתן להוכיח את האמת בפרסום גם על בסיס עובדות שלא היו בידיעת המפרסם במועד הפרסום. אכן, "נחבע או נאשם המבקש להתגונן בהגנת 'אמת הפרסום' יוכל להוכיח את אמיתות הפרסום באמצעות כל ראיה המאמת את הפרסום, בין אם היה מודע לקיומה בעת הפרסום אם לאו." (שנהר, עמ' 223-224 והאסמכתאות המובאות שם).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

38. הגנה נוספת קבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע והיא הגנת תום הלב. הסעיף מפרט נסיבות בהן מוגן הפרסום, ובלבד שבוצע בחום לב. לענייננו רלבנטיות החלופות הקבועות בסעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע ("הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד ... ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות") וכן 15(5)(ב) לחוק איסור לשון הרע ("הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע ... כאדם שעניינו משמש נושא לחקירה או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות."). באשר לכך, קבעה הפסיקה כי הבעת דעה הינה הליך מחשבתי סובייקטיבי, שאינו מחייב כי האמירה תהא דבר אמת. הקביעה האם הפרסום מהווה תיאור עובדתי או שמא הבעת דעה, תיעשה על בסיס השכל הישר (ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ ואח' נ' ספירו, פ"ד מו(3) 48, 55). יש לבחון האם הקורא הסביר יסבור כי מדובר בדעתו של הכותב או בהצגת עובדות כהווייתן (ראו: ע"א 334/89 מיכאלי ואח' נ' אלמוג, פ"ד מו(5) 555, 567; ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ ואח', פ"ד מט(2) 843, 856-857). הבעת הדעה תיבחן בהקשר הכולל של דבר הפרסום, על פי "הרושם הכללי שיוצר מרקם הכתבה בעיני הקורא הסביר" וללא צורך בניתוח מדויק של כל אמירה בפרסום, הבחינה תיעשה בהתאם לרושם הכללי בעיני הקורא הסביר, מקומה של האמירה בפרסום, ומבנה הפרסום בכללותו (עניין קראוס, עמ' 857). על מנת שהפרסום ייחנה מהגנת הבעת דעה, עליו להיות מנוסח כהבעת דעה או ביקורת באופן ברור (ע"א 90/49 בנטוב ואח' נ' קוסיק, פ"ד ה 593, 606).

39. ביסוד ההבחנה בין עובדה לדעה מצויה ההנחה 'שהקורא נוהג לרוב להסתמך על העובדות כנכונות, ואילו בהתייחסותו לדעות, המתיימרות להיות דעותיו של המפרסם ותו לא, גישתו מן הסתם ספקנית יותר, וישתדל הוא ליצור לעצמו דעה עצמית משלו אודות העובדות האמורות'. על כן נקבע כי בחינת פרסום המוצג כעובדות תהא קפדנית יותר, בעוד ביחס להבעת דעה תהא הבחינה ליברלית יותר (ע"א 334/89 מיכאלי ואח' נ' אלמוג, בעמ' 567).

40. סעיף 16 לחוק איסור לשון הרע קובע חזקות לעניין קיומו או אי קיומו של תום לב. בסעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע נקבע כי כאשר בוצע הפרסום באחת הנסיבות המפורטות בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע והפרסום אינו חורג מן הסביר – חזקה כי בוצע בחום לב. סעיף 16(ב)

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

קובע כי חזקה כי הפרסום בוצע שלא בתום לב מקום בו הדבר שפורסם לא היה אמת והמפרסם היה מודע לכך; הדבר שפורסם לא היה אמת והמפרסם לא נקט אמצעים סבירים להיווכח אם הוא אמת אם לאו בטרם הפרסום; המפרסם התכוון לפגוע במידה גדולה מהסביר להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15 (ראו גם: ע"א 250/69 הוצאת מודיעין בע"מ ואח' נ' חתוקה, פ"ד כג (2) 135; ד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עתון הארץ בע"מ ואח', פ"ד לב (3) 337; רע"א 670/79, 78/80 הוצאת עתון הארץ בע"מ ואח' נ' מזרחי, פ"ד מא (2) 169).

41. בחינת הביטוי בעוולת לשון הרע תערך בארבעה שלבים, אותם פרט כב' הנשיא (כתארו אז) א' ברק בפסקה 9 לפסק דינו בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' אילון (לוני) הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558:

"... בשלב הראשון, יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת (שנהר, בעמ' 109). בשלב השני, יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק (השוו Price supra, at pp. 3-4). בשלב השלישי, בהנחה שעברנו את המשוכה השנייה, יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 15-13 לחוק. השלב האחרון הוא שלב הפיצויים. ודוק: "האיוון החוקתי בין הזכות לשם הטוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש הביטוי משתרע הן על קביעת האחריות (בנויקין ובפילילים) בגין לשון הרע והן על קביעת הסעדים הננקטים כאשר מתגבשת האחריות" (פרשת אמר, בעמ' 520). כך האיוון שולט על קביעת הגדרתם של הביטויים המהווים לשון הרע, על היקפן של ההגנות המנויות בחוק ועל סוגיית הפיצויים."

עד כאן לעניין ההגנות.

5.ד – שיקולים לעניין גובה הפיצויים

42. בשלב השלישי יש לבחון את גובה הפיצויים אותם יש לפסוק לנפגע. סעיף 19 לחוק איסור לשון הרע מפרט נסיבות בהן ניתן להתחשב לטובת הנפגע בעת פסיקת הפיצויים (1) לשון

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18-11-27325-11 חיים צורי נ' צבי רוטמן

תיק חיצוני:

הרע לא הייתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר והוא נקב את המקור שעליו הסתמך; (2) הוא היה משוכנע באמיתותה של לשון הרע; (3) הוא לא התכוון לנפגע; (4) הוא התנצל בשל הפרסום). כפי שנקבע, פסיקת פיצויים בגין פרסום לשון הרע משרתת מספר תכליות: תכלית תרופתית (ליתן הכרה לנפגע כי מכירים בכך שנעשתה כלפיו עוולה על דרך של הטבת נזקיו והשבת המצב לקדמותו), תכלית הרתעתית ותכלית חינוכית, "כי שמו הטוב של אדם, בין אם הוא איש פרטי ובין אם איש ציבור, אינו הפקר, וכי יש ממש במה שנאמר בספר 'קוהלת': 'טוב שם משמן טוב'..." (רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510, והאסמכתאות המובאות שם).

43. בע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (4.8.2008) עמד בית המשפט על השיקולים להחמרה ולהקלה בגובה הפיצויים והזיקה ביניהן לבין התכליות השונות של פסיקת פיצויים בגין פרסום לשון הרע:

- א. היקף הנזק שנגרם לנפגע ואשר הפיצוי התרופתי נועד להטבתו. הפרסום מעמיד חזקה בדבר גרימת נזק ואין צורך להוכיח נזק ממון מיוחד. היקף הנזק נשקל לא רק בהקשר לפרסום אלא גם תוך שימת לב להתנהגות הצדדים לאחריו ואף במהלך הדיון המשפטי. גם בהקשר להיקף הנזק נשקלות התכליות החינוכית וההרתעתית. בהקשר זה יש לשקול את התנהגות המפרסם וכוונותיו – כמפורט בסעיף 19 לחוק איסור לשון הרע.
- ב. ההיבט העונשי-הרתעתי - החוק עצמו מצביע על אבחנה בין נתבע תם לב לנתבע זדוני, לא רק בהקשר למידת הפגיעה בנפגע, אלא גם כשיקול עצמאי.
- ג. המערער כאדם פרטי – יש להבחין בין מפרסם שהוא גוף תאגידי גדול לבין מפרסם שאינו כן. האבחנה נובעת מההבדל בין הגופים השונים הן בנוגע לאמצעים הכלכליים השונים העומדים לרשותם והן בנוגע להשלכות הפרסום על המפרסם. כך, לדוגמא, עשוי פרסום על-ידי תאגיד תקשורת לערב שיקולים כלכליים של השאת רווחים. בכל הנוגע לגוף תקשורת אף עשוי לקבל משקל יתר ההיבט ההרתעתי, אם כי בהקשר זה יש להיזהר מ"אפקט מצנן" של פגיעה בחופש הביטוי.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

ד. מצבו הכלכלי של המפרסם – נוכח התכליות הרבות העומדות בבסיס הפיצוי בגין פגיעה בשם טוב והעובדה כי השבת מצב הניזוק לקדמותו אינה תכלית יחידה, ניתן להתחשב אף בשיקולים רחבים יותר, לרבות שיקולים חלוקתיים.

על רקע זה אבחן את הפרסומים המהווים את עילת התביעה.

ה – הפרסומים

ה.1 – כללי

44. בטרם אתייחס לכל אחד מהביטויים, אבקש להעיר מספר הערות, שכוחן יפה ביחס לרוב הפרסומים. אין ספק כי חלק מהפרסומים כוללים לשון הרע – אמירות שיש בהן לפגוע באדם במשרתו ולבוזתו. כך הוא תאור התובע כרודן אלים הפועל בשיטות אנטי דמוקרטיות, כך הוא תאורו כמושחת המפעיל מנגנון עברייני, כך תאורו כראש עיר נקמן ואלים, כך הטענה כי ניצל מעמדו על מנת להטיב עם מקורביו. הנתבע אכן הצביע על כתבות עתונאיות עליהן ביסס פרסומיו, לרבות המלצה של משטרת ישראל להעמיד את התובע לדין בגין חשדות למעורבותו במספר פרשות (כגון נ/1) ואני מקבלת את דבריו כי הדברים שפרסם עולים מתוך אותן כתבות. כפי שציינתי, הנתבע אינו מוגבל לעובדות שעמדו בפניו בעת הפרסום (שנהר, עמ' 4-223). התובע אף אישר בעדותו שהמשטרה המליצה להעמיד אותו לדין בשל ניהול מאגר נתונים (עמ' 8, ש' 3-5) וכי המליצה להגיש נגדו כתבי אישום בעניינים נוספים (עמ' 11, ש' 3; עמ' 11, ש' 31 – עמ' 12, ש' 7). דא עקא, אין בכך בכדי לבסס לנתבע הגנה לפי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע.

45. העובדה שהטענות נכללו במסגרת כתבה עתונאית לא די בה בכדי להחיל על הדברים את הגנת אמת דיברתי. אכן, מפרסם החוזר על דברי זולתו לא יוכל להנות בדרך כלל מהגנת "אמת דיברתי" באמצעות הטענה שהאדם שאותו ציטט אכן אמר את הדברים (שנהר, עמ' 219-218) – גם אם הדברים עשויים להישקל במסגרת גובה הפיצויים (סעיף 19(1) לחוק איסור לשון הרע).

46. כך הדבר גם ביחס לפרסומים שעניינם חקירות משטריות שנחקר התובע. כפי שנקבע לא אחת, פרסום ידיעה על חקירה פלילית המתגהלת בעניינו של פלוני, פוגעת בשמו הטוב, שכן היא

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

ירצת בקיע בחזקת החפות העומרת לכל חשוד כל עוד לא הוכחה אשמתו בעיניו של קורא סביר. אכן, כאשר נטען בפרסום כי אדם בצע בפועל מעשה המהווה עבירה פלילית, יוכל המפרסם להנות מהגנת אמת דיברתי רק אם יצליח להוכיח כי אותו אדם אכן ביצע את המעשה שיוחס לו. כאשר הפרסום מציג את ביצוע מעשה העבירה כעניין שאינו וודאי, השאלה מה מוטל על המפרסם להוכיח תוכרע לאור הדרך בה יתפרש הפרסום על-ידי בית המשפט. אם האדם הסביר היה מבין מהפרסום שהאדם המתואר בו אכן ביצע את העבירה, יוטל על המפרסם להוכיח כי העבירה אכן בוצעה. אם יפורש הפרסום כמעיד רק על קיום בסיס עובדתי סביר לחשדות, יוטל על המפרסם להוכיח שאכן היה בסיס עובדתי שכזה.

47. כאשר מפרסם מצטט אדם אחד כמי שחושד שהנפגע ביצע מעשה כלשהו, אינו יכול להתגונן בטענה שרק חזר על דברי אחר ועליו להוכיח את מה שבעל החשדות המקורי צריך היה להוכיח אילו ההליך היה נקט נגדו, היינו, שהחשד היה אמיתי או שלפחות היה לו בסיס עובדתי סביר. פרסום על התפתחות חקירה משטרתית נגד אדם יעמוד בדרישת ההוכחה של אמיתות הפרסום אם יצליח להוכיח כי הפרסום תאר בצורה מדויקת את התפתחות החקירה המשטרתית. המפרסם לא יהיה חייב להוכיח כי בחשדות היה ממש, ובלבד שהפרסום הבהיר כי מדובר בחשד בלבד וכי מידת הוודאות באשמת החשוד מוטלת עדיין בספק (241-237).

48. דא עקא, בענייננו, חורגים הפרסומים מגדר פרסום דבר חקירה משטרתית בענייניו של התובע. יתר על כן, אף ביחס לפרסומים אלה, הם אינם מציגים באופן ברור כי מדובר בחשדות בלבד, שטרם הוחלט להגיש כתב אישום בניגם, וממילא טרם הוכחו.

49. ואולם, הבעת דעה ביחס לנפגע, לרבות ביחס לחקירות המנוהלות נגדו, חוסה תחת ההגנות הקבועות בסעיפים 15(4) ו-15(5)(ב) לחוק איסור לשון הרע – ובלבד ומדובר בדעה שבוטאה בתום לב והתייחסה להתנהגות הנפגע בתפקיד ציבור או בקשר לעניין ציבורי, או על אופיו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם התגלו באות התנהגות. בהקשר זה יצוין כי הגנת הבעת הדעה אינה מותנת בכך שתוכן הפרסום המשמיע היה אמת (שנהר, עמ' 307). אכן "דעה על אדם הנושא בתפקיד ציבורי ועל עניין ציבורי הוא בעל חשיבות כה רבה, עד כי אין הכרוח שהפרסום יהיה דבר אמת, ובלבד שייעשה בתום לב" (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נגד אמנון דנקור, (12.11.2006), פסקה 21 לפסק הדין). לעניין זה ראו גם דברי כב' הנשיא גרוניס בדנ"א

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

פלוני נגד אילנה אורבך דיין (18.9.2014), סעיף 43 לפסק הדין לפיהם: "הגנה זו תהא רלוונטית בדרך כלל במקרים שבהם הפרסום אינו אמת או שמסיבות שונות לא ניתן להוכיח כי הוא נכון."

50. זאת ועוד, בשלב בחינת תחולת ההגנות, לרבות זו הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, ניתן להתחשב בתפקידו הציבורי של הנפגע (ע"א 323/98 אריאל שרון נגד עוזי בנוחין, פ"ד נו (3) 245, 267-268). בענייננו, בוצעו הפרסומים לקראת הבחירות לרשויות המוניציפליות, שעה בה השיח הציבורי בעניין המועמדים, אופיים, התנהגותם, דעותיהם והתאמתם לתפקיד הנו ער. אפשרות שיח פתוח וחופשי בעת כזו משרת אינטרס ציבורי ממעלה ראשונה. כאמור, לשיח זה ולריבוי הדעות הנשמעות במסגרתו חשיבות עליונה בכל הנוגע לכינונו של משטר דמוקרטי. לעניין זה יפים דברי כב' השופט מ' שמגר: "ההודמנות להשמעת ביקורת על פועלו של השלטון הוא עיקר שאין בלעדיו לקיום ממשל דמוקרטי תקין" (ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת החשמל בע"מ, פ"ד לא(2) 281, 296; לעניין זה ראו גם דברי כב' השופט א' גולדברג בע"א 3199/93 קראוס נגד ידיעות אחרונות, פ"ד מט (2) 843, 861 וכן דברי כב' השופט ד' ביניש בע"א 1104/00 אפל נגד חסון, פ"ד נ (2) 607, 622-621). בנסיבות העניין, בשים לב לכך שהתובע כיהן בתפקיד כרבע מאה, חשיבות ניכרת לשיח זה.

51. משמדובר באמירות המתייחסות לבעל תפקיד ציבורי, קל וחומר כאשר אלה מושמעות לקראת בחירות, יש לנקוט בגישה מרחיבה לחופש הביטוי הפוליטי. יחד עם זאת, אין להתיר אמירות משפילות, מבוזות או פוגעניות, בוודאי לא בעניינים שאינם קשורים לתפקידו או מעשיו של נבחר הציבור.

על רקע דברים אלה אבחן את הפרסומים.

ה.2 – הפרסום מיום 4.9.2018

52. הפרסום המרכזי בנינו הוגשה התביעה הינו פוסט שפרסם הנתבע בקבוצת הפייסבוק "חדשות קריית מוצקין" ביום 4.9.2018. בכתב התביעה ביקש התובע להתבסס על ביטויים בוודדים מתוך הפוסט (התובע פועל בשיטות אנטי דמוקרטיות, התובע ועורכי דינו בנו סביב הפעילות האלימות שלהם חומת השתקה, התובע נקמן ואלים, התובע נוהג כרוזן, התובע מחזיק

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

בבסיס נתונים בסגנון השב"כ לריגול אחר התושבים). דא עקא, הכחינה אם עולים הביטויים כדי לשון הרע אם לאו צריכה להיערך על בסיס הפוסט המלא, תוך בחינת הביטויים בהקשר בו נכתבו.

53. בחינת הפוסט בכללותו מעלה כי הוא כולל תמיהה ביחס לדעת הקהל הוותרנית כלפי התובע, כנטען. עוד נכתב כי על מנת להביא לשינוי בדעת הקהל יש לשבור את "חומת ההשתקה וההסתרה שצורי ועורכי דינו בנו סביב הפעילות האלימה שלהם". לשם חשיפת "התנהלות האלימה וחוצת גבולות של משטר האימים של צורי. אפרט על קצה המזלג רק חלק קטן מהפעילות העבריינית שנחשפה". יצוין כי כנגד ביטויים אלה לא טען התובע כי מדובר בלשון הרע. בהמשך, מפרט הנחבע כתבות שפורסמו בעניין התובע ועסקו בהשתקת מתנגדים, איסוף מידע, ניהול מאגר מידע ועוד.

54. לטעמי הפוסט מיום 4.9.2018 מהווה הבעת דעה של הנחבע ביחס להתנהלותו של התובע בתקופת כהונתו בראשות העיר, וזאת בלבד. בגדר כך הפנה הנחבע לכתבות שפורסמו בעניין התובע וייחסו לו השתקה, ניהול מאגר מידע ביחס לתושבים, שחיתות וריגול אחר מתנגדים. משלא הקפיד הנחבע לסייג את הדברים בכך שמדובר בחשדות בלבד ומשצירף לדברים את פרשנותו ודעתו ביחס אליהם – לא ניתן לומר כי לא מדובר בלשון הרע. משלא הוכיח הנחבע כי הדברים שפורסמו בכתבות הם אמת, לא חלה ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע. יחד עם זאת, בנסיבות העניין, מוגן הפרסום מכוח סעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע (הבעת דיעה על התנהגות התובע בתפקיד ציבורי, בשירות ציבורי או בעניין ציבורי) וסעיף 15(5)(ב) לחוק איסור לשון הרע (הבעת דיעה על אדם שעניינו משמש נושא לחקירה).

55. היות הפוסט הבעת דיעה עולה מהדברים מתחילת הפוסט, שם הביע הנחבע עמדתו לפיה "לראשונה בהיסטוריה של קריית מוצקין קם לצורי מתחרה משכמו ומעלה שנותן פייט ולא נרתע להיכנס לעימותים ... יותר ויותר תושבים מאמינים שהשינוי בדלת ... המרכיב המרכזי לשינוי הוא שבירת חומת ההשתקה וההסתרה שצורי ועורכי דינו בנו סביב הפעילות האלימה שלהם ...". במסגרת הפוסט מציין הנחבע כי הוא מתבסס על כתבות אשר פורסמו בתקשורת, וכך הוא מציין: "עיתונאים וכתבים במדיה הארצית (שאותם לא ניתן להשתיק או לקנות) נכנסו לעובי הקורה והודעזו מההתנהלות האלימה וחוצת הגבולות של צורי אפרט על קצה המזלג רק חלק קטן מהפעילות העבריינית שנחשפה ...". אכן, לא מדובר בהתנהלות עבריינית שנחשפה אלא בחשד

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

או בטענה להתנהלות כאמור – ומשכך הדברים מהווים לשון הרע. ואולם, הדעה שהביע הנתבע ביחס לתובע חוסה תחת סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע – במיוחד נוכח מעמדו הציבורי והמועד בו פורסם הפוסט. במילים אחרות, הפוסט הוא סיכום של כתבות שפורסמו בעיתונות הארצית והמקומית ביחס להתנהלותו של התובע כראש עירייה ודעתו של הנתבע ביחס אליהן.

56. הנתבע היטיב לתאר את הפוסט בעדותו בפניי:

"יש בפרסומים האלה התייחסות לדברים שמופיעים בעיתונות ובטלוויזיה, בכל שבוע הייתה כתבה אחרת. כשאני הסתכלתי בפייסבוק ראיתי שאין אף שיח על העבירות האלה. אז אני מצאתי לנכון להעלות את השיח על הדברים שנאמרו." (עמ' 23, ש' 15-18)

57. בהקשר זה אציין כי כאשר ההבחנה בין עובדה להבעת דעה אינה חד משמעית מבחינה לשונית, ניתן להפעיל שיקולי מדיניות שיאפשרו סיווג כאמור. בין השיקולים התומכים בסיווג ההתבטאות כהבעת עמדה הוכר תפקידו הציבורי של הנפגע, כמו גם העובדה כי בית המשפט אינו הזירה המתאימה לבירור עובדתי של הטענה (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נגד אמנון דנקנר (12.11.2006), פסקה 29).

57. ואולם, לא די בכך שהפרסום מהווה הבעת דעה. על הפרסום להוות הבעת דעה "על התנהגות הנפגע בתפקיד ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו כאותה התנהגות." בענייננו, הפרסומים מתייחסים לאופיו והתנהגותו של התובע בספירה הציבורית בלבד. הפוסט אינו כולל כינויי גנאי אישיים (להבדיל מהתייחסות להתנהלותו הציבורית), לא נטען כי התובע שלשל כסף לכיסו ולא יוחסו לו תכונות אישיות שליליות – אלא בהקשר של תיפקודו הציבורי. התובע הודה בעדותו כי הנתבע לא טען כי לקח כסף לכיסו (עמ' 13, ש' 4-5), אולם, לדבריו, "הוא כתב את זה בעקיפין. אם אני קונה את בית מפלגת העבודה, עם איזה כסף?" (עמ' 13, ש' 4-7). איני מקבלת פרשנות זו המהווה הסקת מסקנות מרחיקות לכת, שאין להן כל עיגון לשוני בפרסום.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

58. עוד על הפרסום להתבצע בתום לב. בפסק הדין שניתן ברע"א 10520/03 איתמר בן גביר נגד אחנון דנקור (12.11.2006), פסקה 32 עמד בית המשפט על השיקולים שיש לבחון לשם עמידה על תום ליבו של המפרסם:

"בין יתר השיקולים הצריכים לעניין זה, ניתן למנות את הכוונה שעמדה מאחורי הפרסום – האם כוונת זדון או שמא כוונה אחרת (ע"א 4/85 צור נ' הוכברג, פ"ד מב(3) 251; ע"א 211/82 ננס נ' פלוור, פ"ד מ(1) 210, 216); את אמונתו הכנה של המפרסם באמיתות הפרסום (פרשת ריימר הנ"ל, בעמ' 148); את נושא הפרסום ומושאו – האם נסב הפרסום על דמויות ציבוריות ועל סוגיות פוליטיות, אקטואליות או אחרות של ציבור עניין רב בהן (ראו פרשת קראוס הנ"ל, בעמ' 864); את מידתיות הפרסום – לשונו, סגנונו, נוסחו והיקף התפרסותו, כאשר אלה עומדים אל מול העניין שבו עוסק הפרסום (פרשת משעור הנ"ל, בעמ' 10; פרשת פלוס הנ"ל); במקרים מתאימים, נקיטת אמצעים סבירים לבדיקת אמיתות הדעה אף היא שיקול רלבנטי (ע"א הארץ הנ"ל, בעמ' 306, 312; פרשת פלוס הנ"ל), וכך גם סבירות המסקנה שצמחה מתוך התשתית העובדתית עליה היא מסתמכת (ע"א הארץ הנ"ל, בעמ' 307). מקצת משיקולים אלה, הצריכים לעניין תום-הלב שבסעיף 15 לחוק, משתקפים בחזקות תום-הלב, הקבועות בסעיף 16 לחוק."

59. בעדותו בפניי, הסביר הנתבע את החלטתו לפרסם את הפוסט:

"לקראת הבחירות האחרונות פורסמו בכלי התקשורת בשנת 2018 עשרות כתבות בעיתונות ובטלוויזיה שמתארים פעילות עבריינית כביכול. וכיון שהיינו 3 חודשים לפני הבחירות אני כתושב מודאג הייתי צריך להחליט האם אני לוקח צעד או ממשיך להסתכל מהצד על הנושא הפוליטי בעיר... (ע' 17, ש' 7-11).

....

"אני הכנתי חבילה של מידע לתושבים שידעו את מי הם בוחרים לקדנציה שישית. אוסיף שהתובע הקים את העיר, הוא מאד מוערך והיה לי המון כבוד אליו. לאחרונה, בתקופה של שנתיים לפני הבחירות, נוספו לו עשרות תיקים, תביעות, המדינה החליטה להעמיד אותו לדין וכשאני רואה את זה אני שואל את

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

עצמי אם זה מה שמגיע לתושבים, והתשובה היא לא. צורי עשה את שלו והוא יכול לאחר 5 קדנציות להיפרד בכבוד ובמקום זה הוא ממשיך כל התיק הכבד שלו. (עמ' 19, ש' 4-9).

...

"... כל פעם שכתבתי או התייחסתי אליו בצורה כזאת זה כואב, אך העובדות שעומדות מאחורי כל משפט כזה הן עובדות יותר קשות." (עמ' 19, ש' 21-22)

דברים אלה של התובע מעידים על כך שלא בצע את הפרסומים על מנת לפגוע בתובע, אלא על מנת לעורר שיח ציבורי נחוץ לטעמו. עוד העיר הנתבע כי בחר לפרסם את הפוסטים בקבוצות קטנות המביעות דעות פוליטיות בלבד, במכוון (עמ' 23, ש' 8-11). דברים אלה מעידים על כך שהפרסומים בוצעו בתום לב.

60. איני מקבלת את טענת התובע כי דברי הנתבע כי ידע שייתבע (עדותו בעמ' 22, ש' 28) שוללות את חוסר תום לבו. השאלה היא מדוע סבר הנתבע כי ייתבע – האם משום שהתובע נוהג לתבוע את מבקריו, כעולה מדברי הנתבע, או משום שידע כי הדברים שפרסם אינם אמת. במקרה הראשון, שהוא הרלבנטי בענייננו, אין סיבה לשלול את תום ליבו של הנתבע. לעניין זה ראו עדות הנתבע: "... אם אני יודע שהמחיר שאני משלם פה הוא מחיר תשלום פיצוי לתובע ועדיין שיניתי דעתי של תושב אחד, דיינו." (עמ' 22, ש' 33-34).

ומכאן לפרסומים עצמם.

61. באשר לפרסום הנתבע כי התובע "קנה את בניין מפלגת העבודה" לאחר ש"גנב את הבוחרים", אותו הדגיש התובע שוב ושוב בעדותו כלשון הרע - איני מוצאת בפרסום זה כשלעצמו לשון הרע. לא מדובר בביטוי החורג מהסביר ביחס להתבטאות כנגד נציג ציבור במהלך מערכת בחירות.

62. באשר לתאור התובע "רודן" יש לקרוא את המילה בהקשר שהובא: "התמונה של צורי כמו של כל רודן מופיעה בכל גן ילדים ליד נשיא המדינה". ברי כי המדובר בהבעת דעה של הנתבע באשר לדרישה להצבת תמונתו של התובע בגני הילדים.

אשר על כן, אני קובעת כי הפוסט מיום 4.9.2018 הנו פרסום מוגן.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

ה.3 – הפרסום מיום 12.9.2018

63. הפרסום השני מתייחס למינויה של אשת התובע, הגב' דפנה צורי, למנהלת התיאטרון העירוני. במסגרת הפרסום השני, ציטט הנתבע את מסקנות הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור במשרד הפנים, אשר קבעה שיש חשש לניגוד עניינים בהעסקת הגב' צורי בתפקידה. דומה כי פרסום זה נכנס לגדר סעיף 13(6) ו-13(7) לחוק איסור לשון הרע (פרסום נכון והוגן על מסקנות ועדה חקירה על פי דין) – ולפיכך אינו מהווה לשון הרע.

64. מעבר לציטוט המלצות הוועדה למניעת ניגוד עניינים הוסיף הנתבע כדלקמן:

"בנוסף קבעה הוועדה שאין בסמכותה להכריע לגבי דרך מינויה של דפנה צורי בתיאטרון העירוני, שנעשה ללא מכרז. בנושא זה טענה הוועדה כי יש לפנות לגורמים אחרים.

ובמילים פשוטות הגורמים האחרים הם רשויות התוק והעבירה היא שחיתות שלטונית וניצול מעמד ראש העיר לעשיית כסף לביתו..."

65. דברים אלה מהווים הבעת דעה של הנתבע ביחס לפרסום שהביא. הפרסום מהווה התייחסות ישירה למסקנות ועדות החקירה, ופרשנותו של הנתבע באשר לכך. המדובר בלא יותר מהבעת דעתו של הנתבע ביחס למסקנות הוועדה, וכך יובנו הדברים על-ידי הקורא הסביר.

66. אשר על כן, אני קובעת כי הפוסט מיום 4.9.2018 מהווה הבעת דעה של הנתבע ביחס לתובע והתנהלותו הציבורית, בזיקה להחלטת הוועדה למניעת ניגוד עניינים במגזר הציבורי. הפרסום אינו חורג מהסביר בנסיבות העניין ולכן חזקה כי בוצע בתום לב (סעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע).

ה.4 – הפרסום מיום 17.9.2018

67. הפרסום השלישי מיום 17.9.2018 מתייחס לדברים הבאים: "מסתבר שלחלק מהתומכים הידיעה שיש לנו ראש עיר מושחת עם מנגנון עברייני זה עדיין לא מספיק בשביל ללכת לקלפי".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

68. אכן מילים קשות, שלא הוכחה אמיתותן – באשר חשדות ואף המלצה להעמיד לדין, אינם מעידים על התנהלות עבריינית. יחד עם זאת, בחינת הדברים בהקשרם המלא, כהמשך ישיר להבעת דעתו האישית של הנתבע על אדישות הבוחר בבחירות המוניציפליות בשנים עברו, מעלה כי מדובר בהבעת דעתו של הנתבע על התובע והתנהלותו הציבורית. דברים אלה נהנים מהגנת חופש הביטוי, במיוחד עת הם נאמרים בעת בחירות, ביחס לנבחר ציבור ובוזקה לפעילותו הציבורית לאורך השנים. כאמור, כאשר מדובר בהבעת דיעה, אין הכרח להוכיח כי הדברים אמת. כך הובאו הדברים:

"היום צורי מודאג, אפילו הייתי מגדיר זאת כהתקף פאניקה. אלפי אנשים בעיר הזאת נחשפו לאלטרנטיבה מחשבתית וגישה שפויה של רוח חדשה בראשות ציקי אבישר ופתאום זה נראה להם אפשרי להחליף את צורי, ואפילו קיבלו בוסט רציני של מוטיבציה שחשפו בתקשורת הארצית את הדרך האלימה שצורי משמר את שלטונו. מאגרי מידע על כל תושב, איומים וסחיטות באמצעים משפטיים, האזנות סתר ועוד ...

מסתבר שלחלק מהתושבים הידיעה שיש לנו ראש עיר מושחת עם מנגנון עברייני זה עדיין לא מספיק בשביל ללכת לקלפי ..."

69. בהמשך הדברים אף שואל הנתבע את הקורא באופן ברור: "זה ראש העיר שאנחנו רוצים לעוד קדנציה?" וגומר במילים - "בואו להצביע ואל תוותרו על הזכות לתקן את הקלקולים ולהבטיח את עתיד ילדכם".

לפיכך, גם פוסט זה מהווה הבעת דעה מוגנת לפי סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע.

ה.5 – הפרסום מיום 27.9.2018

70. הטענה ללשון הרע בפרסום הרביעי מיום 26.9.2018 מתייחסת לשורות הבאות:

"זה נראה הגיוני שאת ראיון הקבלה לתפקיד מנהלת התיאטרון העירוני צורי עשה במטבח בזמן הכנת השניצל... לאחר דיון מעמיק הוא הסכים לתת לדפנה רק 53,000 ש"ח.. החוצפנית רצתה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

יותר... כמה טוב שהוא לקח מומחית לתיאטרון בוגרת קייטנת
דרמה בגן הדס".

71. בעדותו הסביר הנתבע את הפרסום:

"שניצלים אני מודה ומתוודה שאני לא יודע אולי היא לא הכינה
שניצלים. העירייה מאשרת למתג"ס כסף זו עובדה, הכסף הזה
מגיע לתיאטרון העירוני המנוהל המון שנים על-ידי דפנה צורי
כמו שכתוב כאן בנייר ללא מכרז, זו עובדה, לגבי הסכום שעובר
אני לא מעורב ייתכן שהגזמתי למעלה או למטה, בכל מקרה זה
כסף ציבורי של התושבים כמוצקין שעובדים קשה לשלם
ארנונה. לגבי העלאה אני כמוכן התבדחתי. אבל כאשר אנו
רואים שבמשך 20 שנה היא איישה את כל התפקידים הבכירים
במתג"ס העירוני, היא ניהלה את הספורט קאנטרי קלאב, ניהלה
את גן החיות וללא שום הכשרה לנהל את התיאטרון ולמה? כי
אלה המשכורות הכי גבוהות שניתן להשיג במתג"ס". (עמ' 21,
ש' 33 – עמ' 22, ש' 4)

72. ברי כי השאלה אם אשתו של התובע טיגנה שניצלים אם לאו הנה פרט לוואי או זוטי
דברים ומכל מקום אין בה משום לשון הרע. דומני כי הקורא הסביר מבין כי מדובר בתיאור ציורי,
ולאו דווקא בתיאור עובדתי ביחס לנסיבות בהן נקבע שכרה של אשת התובע. בין אם כך ובין אם
כך, מדובר בהבעת דעה (ביקורתית) ביחס לנבחר ציבור, בהקשר לפעילותו הציבורית. דברים אלה
מוגנים, במיוחד בנסיבות בהן נערכו. עוד ברצוני להזכיר בהקשר זה, במיוחד ביחס לשיח ציבורי,
כי התרופה הטובה ביותר לדבר שקר היא האמת. כדברי בית המשפט בע"א 214/89 אריה אבנרי
נ' אברהם שפירא, פ"ד מג(3) 840, בעמ' 7-866: "... התגובה הראויה ללשון הרע היא בחשיפת
השקר שבה ובהוצאת האמת לאור." טוב היה עושה התובע אם במקום להמתין ולתבוע את
הנתבע, היה משיב, מעמיד את הדברים על דיוקם, כהבנתו, ומקדם את השיח הציבורי שהנו כה
חשוב לכינון משטר דמוקרטי, במיוחד לעת בחירות.

ה.6 – סרטון של מליאת מועצת העיר

73. צודק הנתבע בטענתו כי משלא צורף הסרטון, לא לכתב התביעה ולא לתצהר התובע –
די בכך להביא לדחיית התביעה בגין פרסום זה (לעניין זה ראו פסק הדין בת"א (ת"א) 56766-11-11

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

14 קר שירותי רפואה בע"מ נגד פרופורציה פי.א.ס.סי. בע"מ (13.10.2019), סעיף 63 לפסק הדין והאסמכתאות המובאות שם).

74. למעלה מן הדרוש אציין כי פרסום זה אינו מהווה לשון הרע נוכח הוראות סעיף 13(11) ו-13(9) לחוק איסור לשון הרע, משמדובר בפרסום נכון והוכן, מלא, חלקי או תמציתי, של פרסום שפורסם על פי דין (לדברי הנתבע, נלקח מאתר המועצה).

ה.7 – פרסומים נוספים

75. בסעיף 15 לכתב התביעה נכתב "מדובר, בסך הכל, בעשרות פרסומים". כך נכתב גם בסעיף 8 לתצהיר התובע. התובע צירף כנספח 5 לכתב התביעה ולתצהירו "צילומי מסך של פרסומים נוספים" – ללא כל התייחסות ללשון הרע הגלומה בהם לטעמו.

76. צודק הנתבע כי משמדובר בתביעה לשון הרע, המילים הן המהווה את עילת התביעה. משכך, יש לפרט בכתב התביעה את המילים המהוות את לשון הרע לטעמו. עוד נקבע בהקשר זה כי לא די בצירוף הפרסום כנספח לכתב התביעה. לעניין זה ראו פסק דהין ברע"א 2291/12 מרדכי הלפרין נגד חיים איצקוביץ (25.6.2012):

"... כאשר מדובר בהוצאת דיבה, המילים (או המעשה, לפי העניין) מהוות את הבסיס העיקרי להקמת העילה, ובלעדיהן אין. על כן, כבר נקבע, כי התובע על פי החוק אינו יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא דיבתו, ועליו לציין בכתב תביעתו את 'פירוט המילים, בכתב או בע"פ, בהן השתמש התובע' ואשר מולידות לטענתו את עילת התביעה ... אמנם, כאשר פרסום לשון הרע נעשה בכתב, מהווה אותו פרסום 'מסמך מהותי', והתובע צריך לצרפו לכתב התביעה (סדרי הדין האזרחי, בעמ' 177-174). אלא שאין בצירוף הפרסום, כשלעצמו, כדי להקים פלוגתא בין הצדדים בגין כל ביטוי וביטוי המופיעים בפרסום. אדם אינו חייב לתבוע את חברו בשל כל הביטויים שיש בהם משום לשון הרע, אלא רשאי הוא לתבוע את עלבוננו בשל ביטוי מעליב אחד הכלול בפרסום, ולהתעלם מן היתר. לא מן הנמנע, כי תובע ימנע במתכוון מלתבוע בגין ביטוי מסוים המופיע בפרסום, אשר אף בו יש משום לשון הרע, הואיל וכלפיו יש לנתבע הגנה, והתובע מבין שביחס לביטוי זה לא יוכל להצליח

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

בתביעתו (ע"א 34/71 פרידמן נ' חן, פ"ד כו(1) 524, 529
 "(1972)....."

משלא עשה כן התובע, דין תביעתו ברכיב זה להידחות.

ה.8 – תביעת השתקה

77. משנדחו התביעה בגין הפרסומים השונים – דין התביעה להידחות. למעלה מן הדרוש אציין כי אף לו מצאתי כי הפרסומים אינם מוגנים, דין התביעה להידחות אף נוכח היותה תביעת השתקה.

78. בפסק הדין שניתן ברע"א 1239/19 יואל שאול נגד חברת ניידלי תקשורת בע"מ (8.1.2020) עמד בית המשפט על מאפייני תביעת השתקה:

"... מאפיינים מסוימים של תביעה – כגון פערי כוחות בין הצדדים, עילת תביעה חסרת יסוד או גבולית, סכום תביעה מופרך ותקיפת פרסומים שיש בהם עניין ציבורי או שנוגעים לאינטרס ציבורי – עשויים לעורר את החשש כי מדובר בתביעה שהוגשה בעיקרה למטרה לא ראויה של השתקת התבטאות לגיטימית, ולא ממניע של רצון לקבל תרופה בגין פגיעה. כל הרחבה של גבולות דיני הריבה צריכה להיעשות תוך מודעות ורגישות גם לסוגיה זו."

לעניין זה ראו גם פסק הדין בת"א (צפת) 60893-12-18 דימי אפרצב נגד דני בן דוד

(16.3.2021):

"הביטוי 'תביעת השתקה' מתייחס למצבים בהם מוגשת תביעה אזרחית נגד פרט או נגד קבוצה, על רקע פעילות ציבורית, בידי גוף חזק יותר שהפעילות הציבורית המתנהלת מנוגדת לאינטרסים שלו, וכאשר מטרתו להפעיל לחץ על הנתבע ובכך להביא להשתקת הפעילות. מטרתה העיקרית של תביעה שכזו איננה בירור הטענות מול הנתבע ואף לא פיצוי התובע על נזקיו, אלא דווקא יצירת 'אפקט מצנן' שיחסום את הנתבע ואחרים מהמשך מתיחת ביקורת על התובע."

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

....

כדי לזהות אם תביעה שהוגשה היא 'תביעת השתקה' יש לברר שלושה מאפיינים מרכזיים (זו אינה רשימה סגורה): 1. תביעה בסכום גבוה במיוחד, 2. תביעה בקשר עם עניין ציבורי, 3. פערי כוח גדולים בין הצדדים.

...

מן הפסיקה לעיל עולה כי 'תביעת השתקה' הינה תביעה שמטרתה חורגת בעליל מהסעד שנחקש במסגרתה. תביעה שאיננה מבקשת לבוא חשבון עם אדם על מה שעשה, אלא לבוא עימו חשבון על מה שהוא ומי שמזדהה אתו, עלול לעשות.

מטרתו העיקרית של התובע ב'תביעת השתקה', הינה יצירת מאזן אימה. הצבת הסיכון לו ייחשף מי שיעזו וימתח ביקורת על התובע, בעניין בעל חשיבות ציבורית. במילים אחרות – 'תביעת השתקה' הינה ביטוי לניסיון לשימוש לרעה בהליכי משפט.

79. יש לבחון האם בנסיבות העניין מטרת התביעה היא הגנה על שמו הטוב של התובע או "אמצעי להתרעה ולהפחדה מצדו של מי שיש לו נגישות עדיפה למשאבי משפט" (כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"א 7426/14 פלונית נ' עו"ד דניאל (14.3.2016), פסקה 7). עוד נקבע כי בית המשפט יימנע ממתן סעד למי שעושה שימוש בחוסר תום לב בזכות התביעה וכי יש לבחון אם מדובר בתביעה קטנונית (רע"א 4447-07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ (25.03.10)).

80. מבחינת נסיבות העניין, עולה כי הן כוללות מספר לא מעט של היבטים התומכים בסיווג התביעה כתביעת השתקה. ואפרט.

א. קיימים פערי כוחות של ממש בין התובע לנתבע. נגישות התובע למערכת המשפט ויכולתו לעשות בה שימוש עדיפים באופן ניכר על פני אלה שבידי הנתבע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

- ב. הפרסומים נוגעים לעניין ציבורי – בחירתו של התובע לראשות עיריית קריית מוצקין. הפרסומים אף בוצעו בשנת 2018, סמוך למערכת הבחירות.
- ג. לדברי התובע הסיר את הפרסומים מיד לאחר הבחירות, שכן הטעם לפרסום פג ואין לו כוונה לפגוע אישית בתובע (עדותו בעמ' 16, ש' 27). התובע אמנם טען כי הפרסומים לא הוסרו, אולם לא הוכיח טענה זו. התובע לא שלח לנתבע דרישה להסרת הפרסומים או להתנצלות בזמן אמת, ואף לא שלח לו מכתב התראה בטרם הגשת התביעה (עדות הנתבע בעמ' 20, ש' 11-6).
- ג. מעדות התובע עולה כי לא ידע על איזה פרסומים הוגשה התביעה (עמ' 7, ש' 18-19). התובע נשמע משועשע ביחס לפרסומים, תוך ששם דגש "על פרסום שאני קניתי את מפלגת העבודה, רציתי להרוס אותה שנים, קניתי את הבניין, הוא יודע מה קורה אצלי במטבח בזמן שהיא מטגנת שניצלים, היא מנהלת תיאטרון לאחר שזה עבר בג"ץ. הוא כותב שבזמן שאשתי מכינה שניצלים היא מתווכחת אתי על המשכורת" (עמ' 7, ש' 20-23; עמ' 8, ש' 10-11; עמ' 9, ש' 3; ש' 32-33). על פרסומים אלה, שאין בהם משום לשון הרע, שב התובע בעדותו. ואולם, ביחס לתיאורו כמושחת, רודן אלים ובעל מנגנון עברייני – לא התרעם התובע בעדותו בפניי. כך, לדוגמא, כשנשאל על ההמלצות להעמיד אותו לדין השיב "מי שמסיט את הדיון זה אתה. בוא נדבר על שניצלים, ועל הבניין, למה לדבר על מה שאתה רוצה? בוא נדבר על מה שהאדם כתב" (עמ' 10, ש' 1-2).
- ד. התביעה הוגשה נגד הנתבע, אך לא נגד הכתבים אשר פרסמו את הכתבות עליהן הסתמך הנתבע ואליהן הפנה. לעניין זה נקבע בפסק הדין בעניין נידולי כי הגשת תביעה רק כנגד משתף, או כנגד משתף מסוים מבין רבים, כאשר אין יסוד להבחנה של ממש בינו לבין האחרים, עשויה להקים מעין תמרור אזהרה באשר למניעי התובע. עוד נקבע כי הבחנות שניתן יהיה לראות כרלוונטיות, מבלי שיהא בהן כדי למצות את הדיון, הן למשל כמות העוקבים שנחשפו לשיתוף מסוים או היותו של המשתף דמות ציבורית.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18-11-27325 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

לא מן המותר לציין כי כשנשאל התובע מדוע לא הגיש תביעה נגד העיתונאים שפרסמו את הכתבות עליהן הסתמך הנתבע, השיב: "... אני לא רודף אחרי תביעות, עיתון כותב כתבה וגומר עניין. הלקוח שלך הוא אובססיבי ובכל יום ובכל שעה הוא מוציא משהו מכפיש אחר נגדי, רציתי להגיד לו דרך בית המשפט שיפסיק להכפיש, לשקר ולרמות" (ע' 9, ש' 17-20). ביחס לעיתונאי מוטי גילת ציין התובע "כי הבן אדם עובד לפי אינטרסים ואני יודע שהבן אדם אם מספקים את מה שהוא רוצה הוא משנה את הכתבות, הכוונה לכסף" (ע' 13, ש' 21-23). בהמשך מסר גרסה שונה, לפיה, לא תבע את מוטי גילת לפי עצת עורכי דינו, שכן אם יגיש תביעה זה יגביר את הלחץ של הכתבות (ע' 13, ש' 29-31). דברים אלה מדברים בעד עצמם.

ה. תמורה אזהרה נוסף הנו מכתבי ההתראה והתביעות השונות שהגיש התובע, כעולה מהנספחים לתצהיר הנתבע. לעניין זה לא מן המותר להפנות אף לדבריו של התובע בפניי (כלפי ב"כ הנתבע): "אתה עוד מעט תהיה שוב בבית המשפט בגלל זה שיושב מאחוריך ... (עמ' 9, ש' 17-18).

ו. לבסוף, מעדותו של הנתבע מצאתי כי הוא אכן מפוחד. למרות שסבר כי היה נכון לעורר שיח ציבורי בעניין בחירתו המחודשת של התובע לראשות עיריית קרית מוצקין, הודה כי בדיעבד ייתכן והיה מותר על הפרסום וכי לו היה נדרש להסיר את הפרסומים – היה עושה כן.

כל אלה מצביעים על כך שמדובר כתביעת השתקה, ודי בכך, בנוסף ולחלופין, להביא לדחייתה.

ה.9 – הנזק

81. לבסוף, דין התביעה להידחות אף בשל אי הוכחת הנזק הנטען. אכן, צודק הנתבע בטענתו כי הסעד הנתבע הנו פיצויים לפי סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע – פרסום שבוצע בכוונה לפגוע. משהו הסעד שנתבע, לא זכאי התובע לשנותו במהלך הדיון כתביעה. בעניינינו, אף לא

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

נעשה כן (ראו פסק הדין בת"א (ת"א) 56766-11-14 קר שירותי רפואה בע"מ נגד פרופורציה פ.א.מ.סי. בע"מ (13.10.2019), סעיף 71 לפסק הדין).

82. בכל הנוגע לפיצויים לפי סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע, לא מצאתי כי הפרסום בוצע בכוונה לפגוע אישית בתובע. היפוכו של דבר. פרסום הדברים בקבוצות ייעודיות לשיח פוליטי, כמו גם עדותו של הנתבע – מעידים כי הוא מעריך את פועלו של התובע בעבר וכי ניסה שלא לפגוע בו למעלה מהנדרש (עדות הנתבע בעמ' 16, ש' 27; עמ' 18, ש' 1-2). איני מקבלת את טענת התובע כי הפרסום נעשה כעניין נקמני הקשור בפיטוריה של אשת הנתבע מהעירייה. הטענה נטענה באופן סתמי וכללי. זאת ועוד, אין חולק כי אשת הנתבע פוטרה כ-22 שנים קודם לפרסום (עדות הנתבע בעמ' 16, ש' 28-32; עדות התובע בעמ' 7, ש' 9-10).

83. אף לא מצאתי כי התובע נפגע. אין חולק כי לתובע לא נגרם נזק אלקטורלי – באשר למרות הפרסומים, נבחר בבחירות 2018. לטענת התובע, נגרם לו נזק נפשי. לעניין זה העיד: "אשתי שואלת אותי מאיפה קנית את מפלגת העבודה ומאיפה יש לך כסף, ואני אומר לה שלא קנית והיא לא מאמינה כי הוא כתב את זה " (ע' 12 ש' 32-34). ניכר בדברים שנאמרו בבדיחות הדעת, ואין בכך אלא לחזק את מסקנותיי באשר לתכלית הגשת התביעה.

משכך, ואף מטעם זה, דין התביעה להידחות.

10. – פסק הדין בעניין קרשובר

84. לקראת סיום אציין כי לא נעלמה מעיניי הסתמכות התובע על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בע"א 20665-02-19 חיים צורי נ' שגיא ישראל קרשובר (16.6.2019). בפסק דינה קיבלה כב' השופטת ת' שרון נתנאל חלקית את הערעור וכן את הערעור הנגדי שהוגשו והגדילה, באופן נגזר, את סכום הפיצויים בהם חוייב הנתבע (המשיב בערעור).

85. דא עקא, באותו עניין התקבלה התביעה ביחס לחלק מהפרסומים בלבד, בהם נטען כי התובע "דיפד את כיסיו" בכספי הארנונה הנגבים ממרפסות בעיר, כמו גם גרף רווח אישי מכל בניין הנבנה בעיר. כן התקבלה התביעה ביחס לשמות גנאי שהוצמדו לתובע ורעייתו, ללא קשר לפעילותם הציבורית.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 27325-11-18 חיים צורי נ' צבי רוסמן

תיק חיצוני:

86. בענייננו, מדובר בפרסומים שנערכו ערב בחירות. ועוד, הפרסומים אינם כוללים שמות גנאי אלא טענות להתנהלות בלתי תקינה במישור הציבורי בלבד.

1 - סוף דבר

87. אשר על כן, התביעה נדחית.

88. התובע ישלם לנתבע שכר טרחת עורך דין בסכום כולל של 15,000 ש"ח.

הסכום ישולם תוך 30 יום מהיום, שאם לא כן יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

המוכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, כ"ט שבט תשפ"ב, 31 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

סיגלית מצא, שופטת